

„Tys tedy mužem Adónaje Elohíma?...“

Teprve po chvíli mlčení odpověděl Jeremjáš:

„Doufám, že jsem, a stanu se mužem Pána...“

„Nechť mě tento mladý muž boha Adónaje Elohíma vyslechne,“ unaveně začala Frustra výsměšným tónem. „Nevěřím, že bys mně mohl zvěstovat něco nového. Co si myslíš ty a tobě rovní, to víme až příliš dobře. Naproti tomu vám jsou neznámy myšlenky naše. Neboť všichni horlivci ztroskotají na své vlastní domýšlivosti, nejsvětější podstatě však zůstávají vzdáleni... Blaze nám, že straníme Ašer! Neboť nebeská královna je přece mír a laskavost a mateřská láska velkého srdce. Proč bychom měli odpadnout od její mateřské lásky? Adónajovi, Bohu našich otců, neodnímáme nic, jestliže vzhlížíme s úctou k Ašer. Její moc se vznáší nad našimi hlavami viditelně, tak mírně, tak jasně. On však se nad námi nevznáší. Zato je ale jeho hubování slyšet z nesčetných úst rozhořčených a panovačných starých mužů... Přece mě nechceš přerušovat, mladý muži Boží?...“

Jeremjáš ze sebe vyrazil jenom stísněný zvuk.

„To je dobře,“ přikývla Frustra uspokojeně, „neboť vůbec bys mě nemohl přerušit vhodnou odpovědí. Proto se uč ty od nás! Žije vůbec nějaké semeno dál samo sebou? Ne, hyne, nenajde-li žádné vajíčko, do něhož by vniklo. Nečiní teprve noc den dnem, teprve temnota světlo světlem? Jak by mohl Adónaj, ten božský muž, vládnout, kdyby ho nedoplňovala Ašer, božská žena? Ona vyslyší nejtajnější prosby žen. Tvoří v prsou mléko, aby kojenci lidí a zvířat nezchřadli. A tvoří v našich často tak smutných srdcích ještě sladší mléko, které tu nazýváme ‚útěchou paní hvězd‘... Ale nyní chci slyšet, máš-li něco nového, co bys nám zvěstoval, mladý muži Boží?...“

Nenadešel teď čas, aby mu Pán rozvázal těžký jazyk? Jeremjáš pozvedl se svraštělým čelem hlavu a naslouchal. Nic! Ještě nenadešel čas. A on řekl:

„To, co tu činíš, paní, a mluvíš krásnými slovy, je ohavnost. Ustaň od toho a přeruš tuto slavnost. Neboť nikoliv za horší ohavnost byl zničen národ izraelský od Efrajimu až k Danu...“

Jeremjášovo slovo a ne slovo Boží! Pouze vyslovené a ne zjevené! Ženy v kruhu, které málo z toho rozuměly, ani nezareptaly. Kněžka však pozorovala klidně svoje špičatá kolena vyčnívající pod závojovitým šatem. Teď potřásla zklamaně hlavou:

„Tvá lenivá řeč nepřeruší slavnost Ašeřinu, nýbrž ji ještě podpoří... Chceš-li však radu ode mne, tedy si vyhledej družku, aby tě zasvětila do blažené podstaty nebeské královny...“

Frustra dala znamení, aby pokračovaly v přerušovém reji světél. Báruk považoval za radno opustit s Jeremjášem ještě též noci město.

Obrátili se na sever a nechali Horní zemi a Jeruzalém ve veliké dálce stranou. Otevřela se jim města a krajiny Sochó, Jarmút, Timna, Bet-Šebeš a Zorea se svými pevnými hrady. Protože již brzy za měsícem Lakíš utratili poslední šekel a spotřebovali pohostinné dary knížete z Libny, hledal Báruk ve městech i po vesnicích kdejakou práci, které teď už ovšem nemohl ušetřit svého Mistra. Teď posoudil Jeremjáš tělem a duší, jak velkolepá to byla nabídka, kterou dal Bůh nebe a země svému národu, a s jakou hanebností odmítal tento národ tu velkolepou nabídku a pohrdal jí. Izrael by byl nepotřeboval dělat nic jiného, než poslouchat základní zákony Božího Učení, a jeho říše by bývala zajištěna pro všechny časy. V Učení bylo psáno: „Zaplať dělníkovi svému dříve ještě, dokud slunce nezapadne, aby jeho duše neprahla po odměně.“ Jak často teď musil Jeremjáš sám zakusit, že mu jeho pán nevyplatil mzdu před západem slunce a po slunce východu ho o něco ze smlouvené částky připravil. Bylo psáno v příkázání Božím Izraeli: „Prodá-li se ti bratr, muž nebo žena coby nevolník, nechť ti slouží po šest let. V sedmém roce ho však od sebe propušt. A propuští-li ho od sebe, nechť neodejde s prázdným. Neboť máš mu dáti z ovcí svých, mlatu svého a lisu vinného, čím ti požehnal Pán, Bůh tvůj, z toho mu máš dáti podíl. Pomni, že ty sám jsi byl otrokem v zemi egyptské a Pán, Bůh tvůj, tě vysvobodil...“ Toto bylo napsáno v znovu nalezeném Učení. Jeremjáš však na vlastní oči viděl, že nikde v zemi nežil majitel, který propustil po šesti letech své poddané, leda že byli staří, neduživí a choří. S palčivým studem si Jeremjáš uvědomoval, že jeho vlastní ctihodný otec, kněz Boží, nejednal ani o vlas lépe než všichni ostatní majitelé v zemi. Vždy znovu přicházelo milostivé léto, sabat ročního týdne, a na pahorku anatótském nebyl propuštěn žádný poddaný a žádnému, kdo vyčerpán vystupoval ze služby, nebyl darován podíl. On sám položil kdysi doma jako chlapec otázku, proč není dodržováno právě toto přikázání. Otec na tuto otázku mlčel. Obadjáš ji odbyl zamručením: V těžkých dobách může být každý rád, má-li chléb a střechu nad hlavou. Ale Jóel poukázal na cizí země